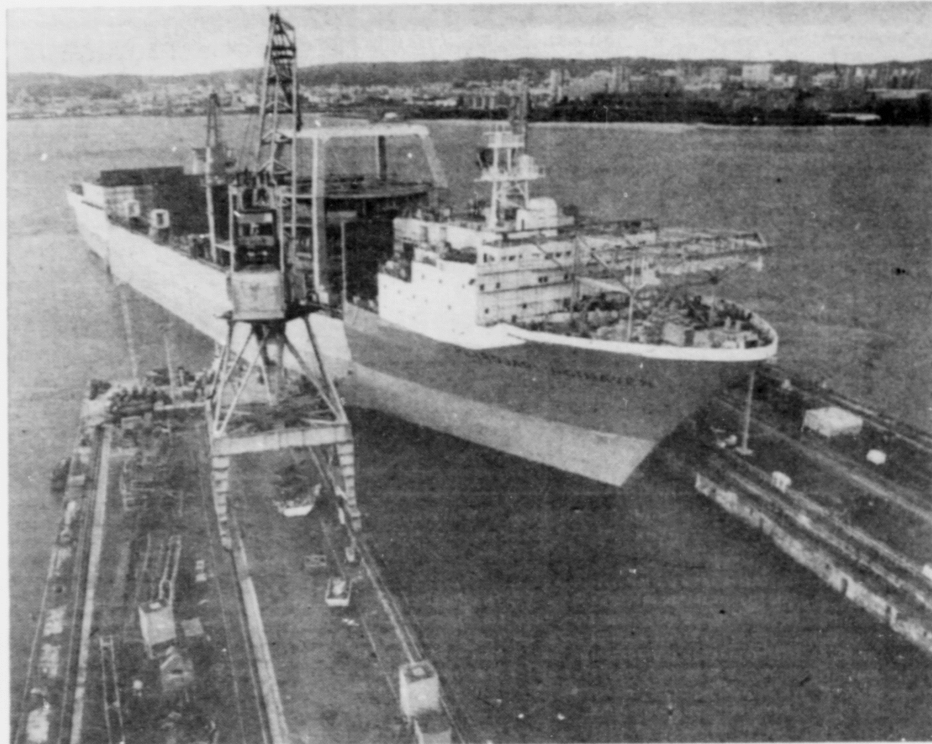

82% av Foinaven-kelduni klár:

Nærkast fyrstu oljuni vestan fyrri Hetland

Í meira enn 20 ár hava teir leitað og borað eftir olju og gassi vestan fyrri Hetland. Borað eru 120 hol og enn er eingin oljuframleiðsla farin í gongd. Men nú kemur vend í. Um góðar triggjar mánaðir skrúva teir frá krananum skamt frá okkara marki

Petrojarl Foinaven her á spanskari skipasmíðju og um at vera klárt at leggja kósina móti Føroyaleiðunum. Mynd BPXpress.

Tað er Foinaven-oljukeldan talan er um. Hon liggur bert nakrar heilt fáar kilometrar frá fiskimarkinum, og tað er tí greitt, at henda nýggjasta og mest spennandi verkætlanin hjá einum av heimsins størstu oljufeløgum, tí bretska BP, eisini hevur stóran áhuga her í Føroyum.

Menn vóru so smátt farnir at missa vónina og trúna upp á, at tað í heila takið mundi fara at eydnast at fara undir oljuframleiðslu vestan fyrri Hetland. Tí eftir umleið 24 árum er eingin dropi komin upp útan í onkrum royndum. Funnin varð risastóra oljukeldan Clair og eisini ein stór gasskelda Victori kallað, men í hvørgum føri hevur tøknifrøðin verið so mikið útvíkláð, at tað hevur lønt seg at fara undir eina framleiðslu.

Út á djúpri vatni

So bráðliga fyrst í 90-árunum flutti BP sínar stóru oljuboripallar longur vestur í hav út móti teirri djúpu Hetlandsrennuni. Á hesum leiðum hevði eingin givið sær stórvegis far um møguleikan at finna olju áður, tí

harðbalna veðurlagið og stóra dýpið gjørdi, at oljufeløginu hættaðu sær ikki undir at gera fløgur har.

Men um somu tíð sum tøknifrøðin hevur ment seg og tað er vorið meira vanligt at arbeiða á stórum dýpum, eitt nú í Mexíkanska golfinum og út fyrri Brasília, so tók BP tjansin. Leigaðir vórðu nakrir av teimum mest framkomnu boripallunum í heiminum til hesa stóru uppgávu. Um sama mundið varð eisini amerikanska oljufelagið Amerada Hess farið undir at leita eftir olju um somu leiðir.

Tað skuldi so eisini ganga báðum oljufeløgum til vildar. Bæði raktu tey við olju. BP og Shell raktu í 1992 varð rakt við olju, har serfrøðingarnir als ikki høvdu roknað við at finna olju. Teir vóru nevnliga í ferð við at bora niður í eitt av teimum lögnum, sum liggur sera djúpt, tá teir bráðliga komu fram á olju í einum øðrum lagi meiri ovari. Tað skuldi so blíva til tað stóra Foinaven feltið, sum nú er um at vera klárt til at fara undir framleiðslu.

Um triggjar mánaðir sprýkir oljan upp

BP og Shell hava lagt sera stóra orku í at fáa latið upp fyrri hesi fyrstu oljukelduni vestan fyrri Hetland. Brúktar eru fleiri milliardir pund uppá verkætlanina, sum er eitt slag av prototypu uppá komandi verkætlanir vestan fyrri Hetland í framtíðini.

Jamie Jardine, talsmaður hjá BP í Aberdeen sigur við Tíðindablaðið Sosialin, at teir nú eru komnir 82% á vegis av projektinum. Stóra framleiðslu- og goymsluskipið Petrojarl Foinaven er við at verða liðugt umbygt á eina spanskari skipasmíðju og úti á havbotninum skamt frá fiskimarkinum, miðlinjuni millum Bretland og Føroyar, arbeiða í løtuni serútgjörd før við at seta upp útgerð, sum skal tryggja, at olja úr kelduni kemur trygt upp til skipið.

Talan er um at brúka ta nýggjastu tøknifrøðina.

Vanligu framleiðslupallarnir, soleiðis sum vit kenna teir frá eitt nú Norðsjónum, koma fyrils ikki upp á tal vestan fyrri Hetland. Her er alt ov stórt dýpi og veðurlagið er ov vánaligt eisini. Ikki tí - aldan og vindurin er er nógur í Norðsjónum, men tað eru teir høvdu undirsjóvarstreymarir, sum skapa trupulleikar ella seta heilt nýggj krøv til boring og annað arbeiði. Tað verður arbeiði á so stórum dýði, at tú kanst ikki brúka vangar kavarar. Tí má øll útgerð leggjast við ómannaðum og serútgjörðum førum, sum arbeiða á sjálvum havbotninum.

Framleiðsluskipini, sum núkoma at avloysa pallarnar, eru tí eisini serútgjörd til at liggja í øllum veðri ár út og ár inn. Oljan kemur upp úr kelduni gjøgnum rørleiðing á havbotninum

og verður síðani pumpað umborð á risastóra framleiðslu- og goymsluskipið. Higan verður oljan so flutt víðari við serútgjörðum og skjóttgangandi tangaskipum til oljumíðstöðina Flotta á Orkneyggjunum.

Teir rokna við at fáa fyrstu oljuna upp í mars ella apríl. Í byrjanini verður talan um at taka up einar 45.000 tunnur um samdøgrið, men tað verður so økt so við og við.

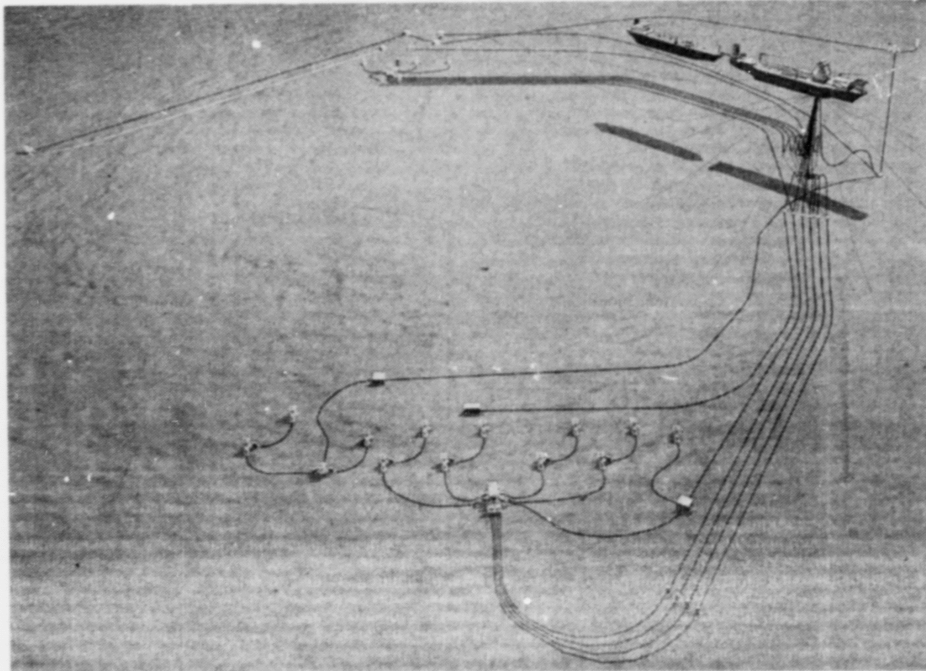
Schiehallion undir framleiðslu í 97

Umframt Foinaven oljukelduna verður so eisini arbeiði við at fyrirreika tí næstu kelduna vestan fyrri Hetland og tað er Schiehallion, ið liggur beint í grannalagnum. Arbeiðið uppá eitt enn størri skip enn tað til Foinaven og útbúnaðin til hesa verkætlanina er farið í gongd og verður roknað við fyrstu oljuni frá Schiehallion í 1997 ella í 98.

Skotska blaðið Press and Journal skivar nú um dagarnar, at stóra fyrirkoman "Trafalgar John Brown" hevur fingið arbeiðið at gera allan undirsjóvarútbúnaðin til Schiehallion, sum saman við øðrum sáttmálum hevur eitt virði uppá eina milliard krónur.

Byggja serstøk hjálparskip til Føroyar-Hetland-leiðirnar

Í sambandi við at farið verður undir at fáa olju upp vestan fyrri Hetland setir tað mong og stór og nýggj krøv til oljuindnaðin. Tí stóru dýpini og øðrvísi umstøðurnar enn í Norðsjónum gera, at oljuindnaðurin má til at finna fram til nýggjar loysnir á mongum økjum. Eitt nú krevjast stór og

Soleiðis fer útbúnaðurin at siggja út, tá alt er komið upp á pláss